

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621200786
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8621200786.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: S. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. nad B. XX, XXX XX U. nad B., právne zastúpená: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát so sídlom Zámocká 525/28 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00151653, právne zastúpená: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 863 017, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-5Csp/41/2021-269 zo dňa 06. mája 2025, takto jednoznačne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Určuje, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2016 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2016, v časti I. Základné podmienky, bod 6. uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou v znení: „Ak dlžník neuhradí splátku Úveru riadne a včas, Banka môže okrem zaplatenia úrokov z omeškania požadovať od Dlžníka aj zmluvnú pokutu za každý prípad omeškania vo výške 25 eur, a to najviac do výšky určenej podľa právnych predpisov. Dlžník sa zaväzuje zmluvnú pokutu Banke zaplatiť. Zmluvná pokuta je splatná okamžite po márnom uplynutí lehoty na plnenie určenej v písomnom bezplatnom upozorení zaslanom Dlžníkovi. Zaplatením zmluvnej pokuty nezaniká povinnosť zaplatiť omeškanú sumu.“ je neprijateľná.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2016, v časti I. Základné podmienky, bod 15. uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou v znení: „Dlžník udeľuje súhlas s Poistením k Úveru za podmienok bližšie uvedených v prílohe Zmluvy.“ je neprijateľná.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Produktových obchodných podmienkach pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s., k Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2016, v časti 5. Splácanie, bod 5.4 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou v znení: „Ak to právny predpis nezakazuje, splátka sa použije na úhradu jednotlivých záväzkov Dlžníka v poradí:

- a) splatné Poplatky od najskôr splatného záväzku,
- b) úroky z omeškania od najskôr splatného úroku z omeškania,
- c) úroky od najskôr splatného úroku, a
- d) istina.“ je neprijateľná.

V. Žalobkyni priznáva náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 53 odsek 1, 2, 3, 4 písm. k), 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 7 odsek 1, § 9 odsek 2 písm. k), § 11 odsek 1 písm. b), d) zákona č. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa so žalovaným dňa 15.01.2016 uzavrela Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 18.720 eur. Tento úver bola povinná splácať v mesačných splátkach vo výške 303,64 eura. Zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 15.01.2016 žalobkyňa uzatvárala ako spotrebiteľ so žalovanou ako právnickou osobou, ktorá poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Právny vzťah, ktorý medzi nimi vznikol má spotrebiteľský charakter. V Zmluve o splátkovom úvere zo dňa 15.01.2016 bola uvedená RPMN v úrovni 12,51 %. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná žalobkyni takto poskytla nesprávnu výšku RPMN, pretože do jej výpočtu nezarátala aj poplatok za poistenie úveru. Pri správnom zahrnutí predmetného poplatku do RPMN, by RPMN bola v úrovni 13,53 %. Zároveň priemerná hodnota RPMN na príslušný spotrebiteľský úver bola v úrovni 9,93 % (v spotrebiteľskej zmluve je uvedená nesprávne v úrovni 10,08 %). Čo sa týka predpokladov na výpočet RPMN, súd uviedol, že potrebné údaje žalovaná označuje iba ako ďalšie samostatné náležitosti zmluvy, ale nie s pomenovaním, že ide o predpoklady na výpočet RPMN, ktoré zákon a smernica vyžadujú popri náležitosti uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Poukázal na rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C- 677/23 zo dňa 23.01.2025, v zmysle ktorého zmluva obsahuje predpoklady použité na výpočet RPMN len vtedy, ak sú tieto predpoklady v zmluve uvedené ich slovným pomenovaním, so súčasným priradením ich číselnej hodnoty k týmto pomenovaniam, teda tak, aby ich spotrebiteľ nehľadal skúmaním obsahu zmluvy, ani čo sa týka ich slovného vyjadrenia, ani čo sa týka ich číselného vyjadrenia. Teda v zmluve musia byť Predpoklady použité na výpočet RPMN uvedené v takej forme, aby bolo možné overiť správnosť výpočtu RPMN, a to nie je možné inak, ako porovnaním čísel a z nich vyplývajúcich výsledkov výpočtov a nie porovnaním slov. Predpoklady použité na výpočet RPMN tak vyjadrujú v jednote svoju gramatickú, ako aj matematickú podstatu, s cieľom vypočítať hodnotu RPMN. Bez tejto jednoty nie je výpočet RPMN možný. Teda, zmluva musí napr. obsahovať nadpis „Predpoklady použité na výpočet RPMN“, a k tomuto nadpisu musia byť priradené konkrétne názvy jednotlivých Predpokladov použitých na výpočet RPMN, vyjadrené ich pomenovaním, napr. výšky úveru, s číselným vyjadrením výšky úveru, napr. 1.000 eur. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto údaje neobsahuje, preto bolo potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 odsek 1 písm. b) a d) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

4. Podľa názoru súdu prvej inštancie bola bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru daná aj podľa ustanovenia § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. V žiadosti o úver zo dňa 14.01.2016 okrem výšky príjmu nie je uvedená žiadna zmienka o výdavkoch. Žalovaný predložila výpis zrejme z vlastného registra, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa mala viacero úverov. V konaní žalobkyňa však predložila výpis z registra SRBI, z ktorého vyplýva, že v čase poskytnutia predmetného úveru už mala existujúci úver s mesačnou splátkou 47 eur. Predmetným úverom zo Zmluvy zo dňa 15.01.2016 bol poskytnutý ďalší úver s mesačnou splátkou 303,64 eura. Výška životného minima na plnoletú fyzickú osobu bola v danom období vo výške 198,09 eura. Žalobkyňa bola vydatá a výška životného minima na ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu bola v sume 138,19 eura. Sumárne pri porovnaní príjmu 540 eur a výdavkov minimálne v rovine životného minima, je mesačná splátka z úveru 303,64 eura neprimeraná. Možno preto dôjsť k záveru, že žalovaná v kontraktáčnom procese porušila svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou, čím hrubo porušila svoju zákonnú povinnosť. Žalovaná nielenže nezohľadnila výšku životného minima, ale nedostatočne skúmala ani úverové záväzky, nehovoriac, že žalobkyňa na to upozorňovala, ako aj absolútne neskúmala ďalšie iné výdavky. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na aktuálny nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 530/2024-39 zo dňa 12.02.2025 a na

rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 (Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkaus a ďalší) zo dňa 18.12.2014. V danom prípade išlo o formulárové, ba priam ľahkovážne, skúmanie bonity dodávateľom u spotrebiteľky. Nemožno sa stotožňovať s argumentáciou žalovanej, že postačovalo sa zaoberať len informáciami získanými od spotrebiteľa, pretože len na základe nich by nebolo možné vyhodnotiť reálnu (skutočnú) schopnosť spotrebiteľa poskytovaný úver splácať.

5. Žalobkyňa v konaní ďalej namietala neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorá je súčasťou Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2016, a to v časti I. Základné podmienky, bod 6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. V konkrétnom prípade ide o sankciu za akékoľvek každé omeškanie. Zmluvné ustanovenie nepočíta ani so žiadnymi prípadnými objektívnymi dôvodmi na strane spotrebiteľa, resp. s dôvodmi ktoré spotrebiteľ nezavinil. Takto formulovaná zmluvná pokuta je neobmedzená a môže byť účtovaná žalovanou jednostranne, podľa vlastnej úvahy. Zmluvná pokuta je len jednostrannou a týmto ustanovením sa sledujú len záujmy veriteľa na včasné plnenie dlžnej sumy zo strany dlžníka. Pokiaľ veriteľ, za omeškanie, okrem regulérnych úrokov, ukladá spotrebiteľovi aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú vo formulárovej zmluve nemôže odmietnuť, ak chce úver získať, využíva tým obchodník svoju mocenskú nadvládu nad spotrebiteľom. O neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky už bolo súdmi Slovenskej republiky rozhodnuté, pričom súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na viacero konkrétnych právoplatných rozhodnutí súdov.

6. Žalobkyňa zároveň za neprijateľnú považovala zmluvnú podmienku uvedenú v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.01.2016 v časti I. Základné podmienky, bod 15. Zmluva spotrebiteľa vôbec neinformuje o podmienkach poistenia aspoň v rozsahu minimálnych náležitostí, ktoré musí obsahovať poisťna zmluva podľa ustanovenia § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najmä o výške poisťného, poisťnej sumy, o poisťnej dobe. Namiesto toho v bode 12. Prílohy Zmluvy (Súhlas s Poistením k Úveru) žalovaná neprijateľne prenáša na spotrebiteľa dôkazné bremeno, že sa oboznámil s Poistnou zmluvou uzavretou medzi bankou ako sprostredkovateľom poistenia a poisťovňou a Všeobecnými podmienkami, s ktorými vyjadruje svoj súhlas. Ide pritom o závažný zmluvný vzťah - poistenie pre prípad niektorých životných udalostí, ktorého uzavretiu by mala predchádzať náležitá informačná a poučovacia povinnosť veriteľa. Veriteľ sa uvedeným spôsobom navyše dopustil klamlivej obchodnej praktiky podľa § 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Poisťovňu, v ktorej bude spotrebiteľ poistený vyberá veriteľ. Táto zmluvná podmienka je vo vzťahu ku spotrebiteľovi hrubo nevyvážená, reflektuje výhradne záujem dodávateľa na uzavretí poisťnej zmluvy v prospech jeho zmluvného partnera a jej konštrukcia je jasným príkladom toho, ako banka u priemerného a neznaleho spotrebiteľa dosiahne viazanosť zmluvou, o ktorej uzavretie nemusí mať spotrebiteľ vôbec záujem. Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadom absencie jeho pasívnej vecnej legitímácie v prípade NZP týkajúcej sa poistenia úveru súd uvádza, že táto je nenáležitá. Žalovaný ani neuvádza, kto má byť konkrétne pasívne vecne legitimovaný. Podstatnou je však tá skutočnosť, že okrem žalovaného v zmluve nie je ani uvedený iný subjekt. Zmluvu o splátkovom úvere (už so zakomponovaným poisťným) žalobkyňa uzatvárala výhradne so žalovaným, poisťné bolo zrážané výhradne žalovaným, a to na jeho účet. Súhlas s poistením ako takým mala žalovaná vopred predformulovaný v zmluve. Vo formulárovej zmluve sa pritom nespomína možnosť žalobkyne odmietnuť poistenie schopnosti splácať úver, resp. poučenie o možnosti odmietnuť takúto možnosť.

7. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 16.02.2016 obsahuje ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to v Produktových obchodných podmienkach pre hypotekárne a splátkové úvery žalovanej v časti 5. Splácanie, bod 5.4. Toto ustanovenie zakladá nevyvážený vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom, pokiaľ ide o započítavanie platieb na predmetný úver, keďže umožňuje dodávateľovi postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie platieb sa tak stáva pre spotrebiteľa netransparentné. Jasnú prioritu vôle spotrebiteľa potvrdzuje aj znenie ustanovenia § 566 odsek 2 Občianskeho zákonníka, od ktorého sa táto podmienka v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka odchyľuje a zhoršuje tak jeho postavenie a je neprijateľnou i z tohto dôvodu. Zo strany žalovanej žalobkyňa nebola nijakým spôsobom upozornená na význam započítania platieb, ako ani na dôsledky odklonu od úpravy danej § 566 odsek 2, § 580 a § 581 Občianskeho zákonníka. V dôsledku tejto zmluvnej podmienky sa vzťah v otázke plnenia stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa až nepredvídateľným. Pri nezaplatení splátok úveru môže veriteľ uplatniť stratu výhody splátok, môže udržiavať základ pre narastanie úrokov z omeškania zo stále nezaplatenej istiny splátky. Vo svojej podstate je zmluvná podmienka konštruovaná na zjavnej svojvôli dodávateľa, ktorého jednostranné

uváženie v konfrontácii s dobrými mravmi však nemôže ponímať prioritu pred skutočnou slobodnou vôľou spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na skutočnosť, že otázka neprijateľnosti zmluvnej podmienky, týkajúcej sa započítavania splátok, už bola opakovane jednotne judikovaná, nielen vo vzťahu k nebankovým subjektom, ale aj vo vzťahu ku všetkým známym kamenným bankám, pričom v odôvodnení poukázal na viacero právoplatných rozsudkov.

8. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a to tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a žalobkyňu zaviazhe na náhradu trov konania na súde prvej inštancie i trov odvolacieho konania, v oboch prípadoch v rozsahu 100 %. Zmluva o splátkovom úvere zo dňa 15. 01. 2016 údajne neobsahovala správnu hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“). Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, v čom má spočívať nesprávnosť číselných údajov, ktoré žalovaný podrobne špecifikoval v prílohe k vyjadreniu zo dňa 07.05.2024. Poplatok za poistenie úveru bol taktiež v plnom rozsahu zahrnutý do dohodnutých splátok, a tým aj do výpočtu RPMN v napadnutej zmluve. Zmluva uzavretá so žalobkyňou ďalej údajne neobsahovala správnu hodnotu priemernej RPMN. Vo vyjadreniach zo dňa 03. 10. 2022 a zo dňa 07.05.2024 však žalovaný precízne ukázal, že v zmluve objektívne nebolo možné uviesť údaj o priemernej RPMN, ktorý by pochádzal z celoslovenského „priemeru“ za 4. štvrtrok 2015. Poukázali sme na ustanovenie § 9 odsek 2 písm. z) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom dňa 15.01.2016, a najmä na vyhlášku Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 289/2010 Z. z.. Ďalším údajným nedostatkom zmluvy mala byť absencia náležitosti o predpokladoch použitých na výpočet RPMN. Z odôvodnenia sa však už nemožno dozvedieť, aká právna norma, ktorej obsahom by boli vyššie vyslovené požiadavky, bola vlastne aplikovaná, teda ktoré ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom dňa 15.01.2016 spájalo s pojmom „predpokladov použitých na výpočet RPMN“ taký význam, aký mu prisúdil súd prvej inštancie. Bolo povinnosťou súdu prvej inštancie presne a nezameniteľne uviesť, aké iné údaje v nej mali byť uvedené. Poukázal na hrubú dezinterpretáciu rozsudku C-677/23. Odvolateľ k záveru súdu prvej inštancie, že úver poskytnutý žalobkyňi má byť bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že pred uzavretím zmluvy neboli v dostatočnom rozsahu skúmané výdavky žalobkyne (čím malo dôjsť k porušeniu povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľky splácať spotrebiteľský úver v takej intenzite, ktorá odôvodňuje uplatnenie vyššie uvedenej sankcie) uviedol, že záver je opäť jednak výrazom nesprávnej aplikácie práva, keď relevantná právna norma nebola aplikovaná a bola nahradená svojvoľnou úvahou súdu bez akejkolvek opory v znení zákona, a tiež opäť odporuje výsledkom vykonaného dokazovania ohľadom tých skutočností, ktoré boli významné práve z hľadiska relevantnej právnej normy. Právna úprava zreteľne rozlišovala dva druhy sankcií za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ktoré boli odstupňované v závislosti od závažnosti porušenia predmetnej povinnosti. Hlavnou sankciou bola strata práva požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru. Iba v prípade hrubého (kvalifikovaného) porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch prichádzala do úvahy prísnejšia sankcia spočívajúca v právnom účinku, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zákonodarca neumožnil, aby súd vzhliadol v akomkoľvek konaní veriteľa hrubé porušenie jeho povinnosti, ale presne zadefinoval skutkové podstaty, ktoré musia byť v takom prípade naplnené a zistené. Boli nimi posúdenie tzv. úverovej bonity bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do databázy údajov o spotrebiteľoch. Konajúci súd úplne ignoroval, že nielen predložený výstup z lustrácie tzv. úverového registra, ale predovšetkým samotná zmluva kategoricky preukázala, že preverka iných úverových záväzkov žalobkyne objektívne a nespochybniteľne vykonaná bola. Čo do ostatných výdavkov žalobkyne, súd prvej inštancie sa nijako nevyrovnal s obranou žalovaného, že prieskum v takomto rozsahu by bol namieste iba v prípade, ak by predmetom sporu bola otázka, či má právo požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Nebolo povinnosťou žalovaného preukázať, aké výdavky žalobkyne preveroval a ako ich hodnotil v komparácii s jej príjmami; jeho úlohou bolo preukázať iba to, že nemôže obstať tvrdenie o poskytnutí úveru, hoci nemal k dispozícii žiadne údaje o jej výdavkoch. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6Cdo/159/2022.

9. Žalovaný v podanom odvolaní ďalej uviedol, že rezignácia na riadne a plnohodnotné vyrovnanie sa s hlavnými námietkami prednesenými v rámci sporovej obrany sa vypuklo prejavila aj vo vzťahu k žalobným návrhom na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. V týchto súvislostiach žalovaný najmä v konaní komplexne argumentoval, že základné znaky hypotézy relevantnej právnej normy (pre posúdenie prijateľnosti zmluvných podmienok) - najmä značná nerovnováha a požiadavka dôvery boli veľmi podrobne „vysvetlené“ viacerými všeobecne uznávanými rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej

únie. Najmä v rozsudku zo dňa 14. 03. 2013, vo veci C-415/11 - Aziz (ďalej len „rozsudok C-415/11“) postuloval Súdny dvor absolútne zásadné interpretačné a aplikačné kritériá. Vzhľadom na vyššie uvedené, ak splnenie podmienok značnej nerovnováhy a posúdenia celého obsahu a všetkých okolností záväzkového vzťahu nebolo v napadnutom rozsudku presvedčivo - alebo skôr vôbec - zdôvodnené, nemôže nijako obstať záver o riadnej a eurokonformnej aplikácii práva, naopak, takýto rozsudok trpí arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou. Bod 65 odôvodnenia napadnutého rozsudku indikuje, že súd prvej inštancie posudzoval zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute za porušenie povinnosti riadnej a včasnej úhrady splátky úveru vo svetle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Z tohto pohľadu sa javí, že súd nevytlúčil apriórne prípustnosť dojednania o zmluvnej pokute ako takého, iba skonštatoval neprijateľnosť určitej výšky pokuty. V rozsudku však úplne absentuje zdôvodnenie judikovanej neprimeranosti. Zároveň však napadnutý rozsudok v danej otázke trpí neprekonateľným vnútorným protirečením, pretože v bode 70 odôvodnenia súd označuje zmluvnú pokutu za „duplicitnú sankciu za omeškanie“ (popri úrokoch z omeškania), čím naznačuje jej absolútnu neprípustnosť. Najzásadnejšiu odvolaciu námietku napokon vzniesol voči právnej nesprávosti posúdenia príslušnej zmluvnej podmienky, keďže nebolo zistené porušenie osobitných zákonných povinností, ktorých hlavným cieľom je práve ochrana spotrebiteľa pred neprimeranými sankciami za omeškanie. Vo vzťahu k napadnutému zmluvnému ustanoveniu s prejavom súhlasu žalobkyne s poistením úveru žalovaný akcentoval, že sa nespochybniteľne týka nie úverového vzťahu, na základe ktorého došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobkyni, ale poisťného vzťahu, ktorý slúži na krytie rôznych poisťných rizík spojených so splácaním úveru. Ide o bežnú prax, ktorá je nielen na prospech dlžníka, keďže mu zaručuje zvýšenú ochranu v prípade výskytu nepredvídateľných udalostí s nepriaznivým dopadom na schopnosť splácať úver, ale je aj výslovne predvídaná viacerými ustanoveniami Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný však nie je zmluvnou stranou takéhoto poisťného vzťahu. V týchto súvislostiach preto súd prvej inštancie jednoznačne pochybil, ak zmluvné ustanovenie podrobil prieskumu bez toho, aby bol na konaní procesne relevantne zúčastnený subjekt, ktorý je poskytovateľom služby poistenia. Namietame však aj voči skutkovému „zisteniu“ súdu prvej inštancie, že žalobkyňa údajne nemala možnosť uzavrieť zmluvu o splátkovom úvere bez dojednania poistenia úveru. Nezodpovedá mu totiž vonkoncom žiaden dôkaz vykonaný v konaní, vrátane samotného výsluchu žalobkyne. Napokon vo vzťahu k zmluvnej podmienke o zaúčtovaní platieb na jednotlivé zložky úverového záväzku namietame absolútnu nezrozumiteľnosť napadnutého rozsudku, ktorým bola určená jej neprijateľnosť. Javí sa, že súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru, že takáto zmluvná podmienka odporuje ustanoveniu § 566 odsek 2 Občianskeho zákonníka. V takom prípade však určenie neprijateľnosti principiálne neprichádzalo do úvahy, pretože by musela byť konštatovaná neplatnosť v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, čo je diametrálne odlišná právna kategória, ktorá navyše vôbec nebola predmetom sporu, a ani súd nijako neindikoval, že zmluvnú podmienku bude posudzovať práve z tohto hľadiska.

10. K odvolaniu žalovaného podala vyjadrenie žalobkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Podľa názoru žalobkyne spĺňa napadnutý rozsudok atribúty jasnosti, stručnosti a zrozumiteľnosti odôvodnenia čo do zdôvodnenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a preto ho považuje v tomto smere za dostatočne odôvodnený. Žalovaný vo vzťahu k predpokladom pre výpočet RPMN vo svojom odvolaní uviedol, že predpokladmi pre výpočet RPMN je znenie § 19 odsek 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Je iste zrejmé, že takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere by racionálne, ani právne neobstála. Preto pokiaľ sa žalovaná dovoľáva a do náležitosti zmluvy iba „kopíruje“ znenie právnej normy, ale nenapĺňa obsah, nemôžeme dospieť k záveru, že zmluvná náležitosť je uvedená a dodržaná. Ustanovenie § 19 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj článok 19 ods. 3 Smernice 2008/48 je právnom normou, t.j. vzťahuje sa na neurčitý počet osôb a prípadov. Pokiaľ sa žalovaná odvoláva na bod 55. rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025, tak v ňom Súdny dvor iba odcitoval článok 19 Smernice 2008/48. V tejto súvislosti za účelom správneho pochopenia rozsudku je potrebné si urobiť genézu a prierez veci C-677/23 a konania pred vnútroštátnym súdom, kde bol totožný výkladový problém, ako aj v tejto prejednávanej veci. Súdny dvor v rozsudku identifikoval v časti „Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky“, že vnútroštátny súd spája predpoklady na výpočet RPMN práve s náležitosťami zmluvy/údajmi, ktoré vstupujú do vzorca na výpočet RPMN. Preto, pre tú ktorú konkrétnu zmluvu, v zmysle smernice a v zmysle rozsudku SD EÚ, zmluva obsahuje Predpoklady použité na výpočet RPMN len vtedy, ak sú tieto predpoklady v zmluve uvedené ich slovným pomenovaním, so súčasným priradením ich číselnej hodnoty k týmto pomenovaniam, teda tak, aby ich spotrebiteľ nehľadal skúmaním obsahu zmluvy, ani čo sa týka ich slovného vyjadrenia, ani čo sa týka ich číselného vyjadrenia. Jedná sa o Predpoklady na výpočet. Na výpočet slúžia jedine čísla a nie slovné frázy. Žalobkyňa sa stotožňuje aj so

záverom súdu prvej inštancie aj čo do nedodržania povinností dodávateľa pri skúmaní bonity. Žalovaný predložil výpis z vlastného interného registra. Súdu je z jeho činnosti známe, že databázy, ktoré slúžia na zistenie relevantnej úverovej zaťaženia sú Spoločný register bankových informácií a Nebankový register klientskych informácií. Žalovaný však do týchto registrov nenahliadol. V žiadosti o úver zo dňa 14.01.2016 okrem výšky príjmu nie je uvedená žiadna zmienka o výdavkoch. Žalovaný nielenže nezohľadnil výšku životného minima, ale tiež nedostatočne skúmal úverové záväzky, nehovoriac, že žalobkyňa na to upozorňovala, ako aj absolútne neskúmal ďalšie iné výdavky. Poukázala na aktuálny nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 530/2024-39 zo dňa 12.02.2025. Pripomíname, že zákonodarca jasne uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, čo znamená povinnosť zistiť nielen jeho čistý príjem, ale aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Za dôležité v tejto súvislosti považujeme zdôrazniť, že v preskúmanom prípade žalovaný sám uviedol, že výdavky nijako neoveroval pretože za dostatočné považoval iba úverové záväzky, hoci ani tieto nemal riadne zistené. Žalovaný sa spoliehal v otázke bonity na minimálne údaje, čo nemožno vyhodnotiť ako dodržanie povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadom absencie pasívnej vecnej legitimácie v prípade NZP týkajúcej sa poistenia úveru žalobkyňa uviedla, že táto je nenáležitá. Žalovaný ani neuvádza, kto má byť konkrétne pasívne vecne legitimovaný. Podstatnou je však tá skutočnosť, že okrem žalovaného v zmluve nie je ani uvedený iný subjekt. Zmluvu o splátkovom úvere vrátane ustanovení o poistení a sadzovníka poistného žalobkyňa uzatvárala výhradne so žalovaným. Vo zvyšku čo do určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvných podmienok odkázala na doposiaľ uvedenú argumentáciu v konaní.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom, namietaným porušením práva na spravodlivý proces, namietaným nesprávnym právnym posúdením, nesprávnym skutkovým zistením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (k tomu pozri II.ÚS 78/05).

13. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalovaným ako veriteľom (bankou) a žalobkyňou ako dlžníkom bola dňa 15.01.2016 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 18.720 eur. Žalobkyňa ako dlžníka bola povinná poskytnúť peňažné prostriedky (spolu s úrokmi) vrátiť v 96 mesačných splátkach po 303,64 eura. Celková čiastka spojená s úverom tak predstavovala sumu 29.147,86 eura. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 24.01.2024.

14. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa odseku 3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa ustanovenia § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa odseku 2, ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

17. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa odseku 3, v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

18. Podľa ustanovenia § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa odseku 2, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa odseku 4, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa

splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

Podľa odseku 15, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa odseku 16, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Podľa ustanovenia § 9 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

20. Podľa ustanovenia § 11 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

Podľa odseku 2, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa ustanovenia § 298 odsek 1 C.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

22. Podľa ustanovenia § 3 odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase podania žaloby, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

23. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň nebolo sporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa príslušných ustanoví Zákona o spotrebiteľských úveroch.

24. Pokiaľ ide o námietky žalovaného o porušení jeho práva na spravodlivý proces, s týmito nie je možné sa stotožniť. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

25. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

26. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

27. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ustanovením § 220 odsek 2 C.s.p..

28. K odvolacím námietkam voči I. výroku napadnutého rozsudku o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere odvolací súd uvádza nasledovné:

29. Súdny dvor Európskej únie rozsudkom z 23.01.2025 vo veci C-677/23 rozhodol tak, že cit.: „Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.“

30. Vzhľadom na vyššie uvedený záver Súdneho dvora Európskej únie sa odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie v tom smere, že bod 2.2 Zmluvy o úvere obsahuje len všeobecné rámcové okolnosti používané pri výpočte RPMN a nepredstavuje konkrétne vyjadrené predpoklady pre výpočet RPMN.

31. V tomto smere treba vychádzať z článku 19 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, podľa ktorého ročná percentuálna miera nákladov, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov (čerpania, splátky a poplatky), budúcich alebo súčasných, na

ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I., časti I. Podľa odsek 2 článku 19 tejto smernice, na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa určia celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere a iných poplatkov, okrem kúpnej ceny, ktorú je povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo služieb bez ohľadu na to, či sa transakcia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpanie, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie a ostatné náklady.

32. Pokiaľ ide o slovenské právo, treba konštatovať, že predpoklady pre výpočet RPMN sú súčasťou údajov, ktoré sa komponujú do vzorca pre výpočet RPMN a tento vzorec - tzv. základná rovnica vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej, je uvedená v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z..

33. Vychádzajúc z týchto zdrojov treba konštatovať, že do výpočtu RPMN sú zahrnuté všetky náklady spojené s úverom, teda výška úveru, ktorý poskytne, doba splácania úveru, náklady spojené s poskytnutím úveru (ako napríklad spracovateľský poplatok, poistenie), výška mesačných splátok, úroková sadzba, ako aj poplatky spojené s úverom, a to buď jednorazové poplatky, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť na začiatku alebo v priebehu úverového vzťahu, alebo pravidelné poplatky, ktoré spotrebiteľ platí mesačne spolu so splátkou úveru alebo v akejkolvek inej periodicite, teda napríklad poistenie úveru.

34. Tieto údaje však predmetná zmluva o úvere, ktorá bola medzi sporovými stranami uzavretá, neobsahuje v pre spotrebiteľa zrozumiteľnej, transparentnej a jasne označenej podobe, pričom v časti I. bod 1., je pri pojme „Predpoklady použité na výpočet RPMN“ len všeobecne uvedené, cit.: „Úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške. Dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok uvedených v Zmluve. Dohodnutý typ a výška Úrokovej sadzby platia do skončenia Úverového vzťahu za predpokladu, že Dlžník počas celého obdobia trvania Úverového vzťahu spĺňa podmienky pre poskytnutie zľavy z Úrokovej sadzby uvedené vo Zverejnení.“ Podľa názoru odvolacieho súdu však tieto v zmysle vyššie uvedeného nie sú skutočnými predpokladmi pre výpočet RPMN, ale sú len všeobecným rámcom, ktorý sa používa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov.

35. Za týchto okolností treba konštatovať, že predmetná spotrebiteľská zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 odsek 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia predmetnej Zmluvy o úvere, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie aplikovateľným v tejto veci sp. zn. C-677/23 z 23.01.2025, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Z tohto rozhodnutia Súdneho dvora i z citovaného slovenského právneho predpisu taktiež vyplýva, že uvedenie len samotnej percentuálnej sadzby RPMN (v prejednávanej veci 12,51 %) nestačí.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že absencia špecifikácie predpokladov použitých pre výpočet RPMN má dôsledok uvedený v § 11 odsek 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda pre nedodržanie § 9 odsek 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch sa predmetný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

37. Súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru aj podľa ustanovenia § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to z dôvodu hrubého porušenia povinnosti s odbornou starostlivosťou skúmať schopnosť žalobkyne splácať úver v zmysle § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

38. Čo sa týka posúdenia skúmania bonity súdom prvej inštancie, odvolací súd poukazuje na to, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu

spotrebiteľa a vyvodíť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C-679/18 zo dňa 05.03.2020).

39. Z ustanovenia § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva jednoznačná povinnosť dodávateľa, posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe relevantných a aktuálnych informácií. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov. Zákon ustanovuje určité dôsledky porušenia určitých povinností ustanovených týmto zákonom. Ustanovenie § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch je súčasťou dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa a je transpozíciou všeobecnej požiadavky európskych smerníc na stanovenie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Ide o mechanizmus, ktorý motivuje veriteľa a prináša spotrebiteľovi prípadnú finančnú výhodu v prípade pochybenia veriteľa.

40. Veriteľ musí pritom posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda nielen jeho príjmy, ale aj výdavky. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/ domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti a pod.). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi posúdiť schopnosti spotrebiteľa splácať úver nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

41. Žalovaný v súdnom konaní neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa vysvetlenia, ako posudzoval bonitu žalobkyne ako dlžníka. Z obsahu spisu vyplýva, že príjem žalobkyne mal predstavovať sumu 540 eur (č.l. 76 súdneho spisu), pričom v čase poskytnutia úveru žalobca disponovala ešte jedným úverom, kde výška nesplatenej istiny predstavovala sumu 2.873 eur (č.l. 91 druhá strana súdneho spisu). Výška splátky úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere mala predstavovať sumu 303,64 eura, pričom žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, žeby akýmkoľvek spôsobom skúmal výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa. Z vyjadrenia žalovaného len vyplýva, že pri skúmaní bonity vychádzal zo sumy životného minima vo výške 198,09 eura. Podľa názoru odvolacieho súdu pritom automatické prevzatie prípadných súm životného minima nie je postačujúce, nakoľko opodstatnené výdavky spotrebiteľov ako dlžníkov sa môžu rôzniť.

42. Dôkazné bremeno pritom nemôže zaťažovať výlučne spotrebiteľa a ohodnotenie jeho úverovej bonity sa nemôže uskutočniť výlučne na základe ním predložených informácií za predpokladu, že tieto nie sú dostatočné a k vyhláseniam nie sú pripojené dôkazy (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C-449-13 zo dňa 18.12.2014).

43. Vzhľadom na vyššie uvedené tak dospel súd prvej inštancie k správnej závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ustanovenia § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

44. K odvolaniu žalovaného voči výrokom týkajúcich sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok odvolací súd uvádza nasledovné:

45. V konaní nebolo sporné, že uzatvorená Zmluva o úvere je vzhľadom na subjekty zmluvy zmluvou spotrebiteľskou, teda sa na ňu a na vzťahy z nej vyplývajúce vzťahujú normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

46. V prípade žaloby spotrebiteľa o určenie/vyslovenie neprijateľnosti alebo neplatnosti zmluvnej podmienky nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019).

47. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 odsek 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka.

48. Samotná možnosť spotrebiteľa domáhať sa na súde ochrany proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom proti porušiteľovi bola v čase podania žaloby umožnená v ustanovení § 3 odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, a teda neplatnú, vyplýva aj z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

49. V spotrebiteľských sporoch Civilný sporový poriadok v ustanovení § 298 umožňuje súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak Civilný sporový poriadok v ustanovení § 298 umožňuje súdu v rozsudku aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť určitej zmluvnej podmienky, je nepochybné, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je prípustným prostriedkom ochrany práv spotrebiteľa.

50. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

51. Na správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nič nemení ani poukaz žalovaného na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-415/11, ktorý hovorí o tom, že vnútroštátny súd má ex offo posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacej do pôsobnosti smernice 93/13, a tým odstrániť nerovnováhu medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, hneď ako je oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel. Rovnako ani poukaz na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-226/12, ktorý hovorí o tom, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.

52. K určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti I. Základné podmienky bod 6 Zmluvy o úvere v znení, cit.: „Ak dlžník neuhradí splátku Úveru riadne a včas, Banka môže okrem zaplatenia úrokov z omeškania požadovať od Dlžníka aj zmluvnú pokutu za každý prípad omeškania vo výške 25

eur, a to najviac do výšky určenej podľa právnych predpisov. Dlžník sa zaväzuje zmluvnú pokutu Banke zaplatiť. Zmluvná pokuta je splatná okamžite po márnom uplynutí lehoty na plnenie určenej v písomnom bezplatnom upozornení zaslanom Dlžníkovi. Zaplatením zmluvnej pokuty nezaničí povinnosť zaplatiť omeškanú sumu.“ odvolací súd uvádza nasledovné:

53. Odvolací súd uvádza, že pri posudzovaní zmluvnej pokuty ako neprijateľnej podmienky vychádzal súd prvej inštancie z posúdenia dojednanej zmluvnej pokuty, či táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nespochybňoval význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a osobitosti právneho úkonu, ako i na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, ktoré by mali byť vyvážené.

54. Odvolací súd nepospochybňuje, že zmluvná pokuta v prvom rade plní prevenčnú funkciu tým, že hrozba majetkovej sankcie motivuje dlžníka, aby včas a riadne splnil zmluvnú povinnosť a ďalej plní reparačnú funkciu, lebo jej zmyslom je tiež reparaovať na strane veriteľa ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia povinnosti zo strany dlžníka a taktiež predstavuje sankciu pre toho, kto porušil povinnosť. Uvedené však neznamená, že výška zmluvnej pokuty môže byť dohodnutá ľubovoľne, ale zvlášť v prípade spotrebiteľskej zmluvy.

55. V žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 odsek 2 Občianskeho zákonníka). Žalovaný ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalobkyňou ako spotrebiteľkou osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách (t.j. napríklad bez ohľadu na výšku poskytnutého úveru, výšky mesačnej splátky, či výšky sumy, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní). Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (článok 98), podľa ktorého je v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalovaný ako osoba podnikajúca na trhu s úvermi má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

56. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, v tom smere, že uvedená zmluvná podmienka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatnou, keď spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keď veriteľ si podľa nej môže duplicitne, popri zákonom úroku z omeškania, ktorý predpokladajú priamo právne predpisy ako sankciu pre dlžníka pre prípad omeškania, uplatňovať sumu 25 eur pri každom jednotlivom omeškaní žalobcov s úhradou splátky. Odvolací súd to považuje za neprimeranú sankciu, aj s poukazom na skutočnosť, že uvedenú sumu by si veriteľ mohol uplatňovať bez ohľadu na dĺžku omeškania, a teda aj pri omeškaní v trvaní napr. jedného dňa by okrem omeškanej splátky žalobkyňa musela uhradiť sumu 25 eur navyše ako zmluvnú pokutu. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odvolací súd nespochybňuje právo veriteľa zabezpečiť splnenie povinnosti dlžníka aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie vo fakticky neobmedzenom rozsahu (za každé jedno omeškanie), bez presne stanovených pravidiel jej stropu (do výšky určenej podľa právnych predpisov je pre spotrebiteľa neurčité dojednanie).

57. Odvolací súd poukazuje na to, že dojednanie zmluvnej pokuty vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku. Znenie zmluvnej podmienky umožňuje veriteľovi požadovať od dlžníka v podobe sankcií za omeškanie (t.j. okrem zmluvnej pokuty aj úroky z omeškania v zmysle § 517 odsek 2 Občianskeho zákonníka). Toto dojednanie predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu, popri úrokoch z omeškania. Takáto paušálna zmluvná pokuta je

neprijateľnou aj bez ohľadu na to, že jej maximálna výška je limitovaná v zmysle príslušných právnych predpisov (§ 3a Nar. vlády SR 87/1995 Z.z.).

58. Po zohľadnení uvedeného odvolací súd dospel k záveru zhodnému so súdom prvej inštancie, že dojednaná zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností spotrebiteľom je neprimerane vysoká, v dôsledku čoho je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 odsek 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Zmluvná podmienka žalovaného v rovnakom znení bola pritom vyhlásená za neprijateľnú už rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 11Csp/9/2022-129 zo dňa 06.05.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 11Csp/9/2022-161 zo dňa 15.06.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 9CoCsp/50/2022 zo dňa 23.02.2022, rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 7Csp/8/2022-224 zo dňa 01.02.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10CoCsp/16/2023 z 18.07.2023, rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 1Csp/34/2019-231 zo dňa 15.06.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/3/2023 zo dňa 16.04.2024.

59. K určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti I. Základné podmienky bod 15 Zmluvy o úvere v znení, cit.: „Dlžník udeľuje súhlas s Poistením k Úveru za podmienok bližšie uvedených v prílohe Zmluvy.“ odvolací súd uvádza nasledovné:

60. Súd prvej inštancie pomerne rozsiahlo odôvodnil záver o neprijateľnosti danej zmluvnej podmienky v bodoch 81. až 89. odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom odvolací súd sa s daným odôvodnením stotožňuje.

61. Ako už súdu prvej inštancie správne uviedol, uvedená zmluvná podmienky neinformuje spotrebiteľa o podmienkach poistenia, ktoré by ho v zmysle danej podmienky mali zaväzovať. Jedná sa len o akúsi inkorporačnú doložku odkazujúcu na inú listinu z ktorej nevyplýva, žeby bola medzi zmluvnými stranami individuálne dojednaná.

62. Žalovaný nepreukázal, žeby mal spotrebiteľ na výber čo sa týka výberu poistenia a ani to, či mal spotrebiteľ vôbec na výber takúto zmluvnú podmienku odmietnuť, nakoľko bola zakomponovaná priamo v texte zmluvy.

63. Súd prvej inštancie sa tiež náležite vyjadril k námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku pasívnej legitímácie, a tak odvolací súd na tomto mieste odkazuje na bod 84. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

64. Po zohľadnení uvedeného odvolací súd dospel k záveru zhodnému so súdom prvej inštancie, že dojednaná zmluvná podmienka, ktorá núti spotrebiteľa k pristúpeniu k poisteniu, vopred vybraného žalovaným ako veriteľom.

65. K určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v Produktových obchodných podmienkach pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. k Zmluve o úvere, v časti 5 Splácanie, bod 5.4 v znení, cit.: „Ak to právny predpis nezakazuje, splátka sa použije na úhradu jednotlivých záväzkov Dlžníka v poradí:

- a) splatné Poplatky od najskôr splatného záväzku,
- b) úroky z omeškania od najskôr splatného úroku z omeškania,
- c) úroky od najskôr splatného úroku, a
- d) istina“ odvolací súd uvádza nasledovné:

66. V danom prípade ide o nevyvážený vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, kde dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa a nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by bola individuálne dojednaná, ale je súčasťou obchodných podmienok, ktoré žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť a ktoré sú súčasťou Zmluvy o úvere. Uvedené zmluvné ustanovenie poskytlo žalovanému v priamom rozpore s § 566 odsek 2 Občianskeho zákonníka možnosť započítať platby žalobkyne aj na iný účel, ako je prioritné splácanie istiny. Táto zmluvná podmienka založila nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s generálnou klauzulou uvedenou v § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka.

67. Zmluvná podmienka, ktorej neplatnosť súd prvej inštancie vyhlásil, znamenala odchylenie od ustanovenia Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ má oprávnený záujem na prioritnom splácaní istiny, pričom žalovaná uprednostnila vlastné ekonomické záujmy v neprospech spotrebiteľa. Táto zmluvná podmienka nerešpektuje vôľu klienta, ktorý ma prioritný záujem predovšetkým na úhrade istiny. Uvedená zmluvná podmienka je v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka.

68. Odvolací súd na tomto mieste dodáva, že žalovaný ani v tomto prípade nepreukázal podľa čoho a ako postupovala pri započítavaní úhrad žalobkyne. Úverové zmluvné podmienky, ktoré by takýto postup žalovaného stanovovali neboli žalobkyňou podpísané a neboli individuálne dojednané. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, čo bolo aj v danom prípade. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané a podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sa považujú za neplatné. Vzhľadom na uvedené, preto súd prvej inštancie správne dospel k záveru o neprijateľnosti takto koncipovanej zmluvnej podmienky upravenej v obchodných podmienkach.

69. Zmluvná podmienka žalovaného v rovnakom znení bola pritom vyhlásená za neprijateľnú už rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/36/2022-117 zo dňa 12.05.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2023 zo dňa 14.12.2023, ako aj rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3Csp/66/2022-223 zo dňa 15.05.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/29/2024 zo dňa 17.07.2025.

70. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. potvrdil. Správnemu rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania.

71. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, ktorej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (podľa ustanovenia § 262 odsek 2 C.s.p.).

72. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).